

Sygnatura akt IX C 1471/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 08-09-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Piotr Łuczak

Protokolant:Miroslaw Jabłoński

po rozpoznaniu w dniu 04-09-2014 r. we W.

na rozprawie

sprawy z powództwa W. C., M. C.

przeciwko A. C.

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. C. na rzecz powodów W. C. i M. C. łącznie kwotę 3750 zł (trzy tysiące siedemset pięćdziesiąt złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 czerwca 2013 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powodów łącznie kwotę 496 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt IX C 1471/13

UZASADNIENIE

Powodowie W. C. i M. C. domagali się zasądzenia od pozwanej A. C. na ich rzecz solidarnie kwoty 5.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Dodatkowo powodowie wniesli o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 617 zł.

Uzasadniając żądanie pozwu podnieśli, że w dniu 18 września 2012r. zawarli z pozwaną ustną umowę o wykonanie projektu architektoniczno - budowlanego domu jednorodzinnego na nieruchomości przy ul. (...)we W., dz. Nr (...), (...) obręb W., zgodnie z obowiązującą dla ww. nieruchomości decyzją Prezydenta W.o warunkach zabudowy z dnia 4 maja 2012r. nr (...). Wskazali, że uiszcili w całości umówione honorarium za sporządzenie projektu w kwocie 5.000 zł, jednakże sporządzona przez pozwaną dokumentacja projektowa jest dla nich całkowicie bezwartościowa, bowiem nie mogą na jej podstawie uzyskać pozwolenia na budowę. Pomimo spoczywającego na pozwanej obowiązku sporządzenia projektu zgodnie z obowiązującymi warunkami zabudowy oraz przepisami i zasadami wiedzy technicznej, a także pomimo wezwania przez powodów oraz wbrew oświadczeniu złożonemu w piśmie z dnia 12 grudnia 2012r., pozwana nie usunęła nieprawidłowości w projekcie wskazanych w treści postanowienia Prezydenta W.z dnia 28 lutego 2013r., nr (...). W konsekwencji powyższego powodowie otrzymali decyzję Prezydenta W.z dnia 25 marca 2013r. nr (...)odmawiającą zatwierdzenia sporządzonego przez pozwaną projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę opisanej inwestycji. W związku z tym, że sporządzony przez pozwaną projekt budowlany jest dla powodów bezwartościowy, pismem z dnia 26 kwietnia 2013r. odstąpili oni od umowy o wykonanie opisanego projektu oraz

wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 5.000 zł, tytułem pobranego wynagrodzenia umownego. Pomimo wystosowanego wezwania do zapłaty, pozwana nie uregulowała należności wobec powodów.

W odpowiedzi na pozew pozwana A. C. wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że jest ono nieuzasadnione.

Pozwana przyznała, że we wrześniu 2012r. zawarła z powodami ustną umowę na wykonanie indywidualnego projektu domu jednorodzinnego za kwotę 5.000 zł. Projekt ten obejmował trzy etapy, tj. projekt koncepcyjny za 1.000 zł, projekt „Plan zagospodarowania terenu” za 1.000 zł oraz projekt budowlany za kwotę 3.000 zł. Zdaniem pozwanej wykonany przez nią projekt był kompletny, w pełni uzgodniony, zaakceptowany przez powodów i całkowicie zgodny z umową. Pozwana przyznała, że za wykonaną pracę otrzymała wynagrodzenie w kwocie 5.000 zł, zaś pod koniec stycznia 2013r. przekazała 4 egzemplarze gotowego projektu powódce W. C. celem uzyskania przez powodów pozwolenia na budowę. Podała, że po otrzymaniu przez powodów decyzji odmawiającej zatwierdzenia projektu i udzielenia pozwolenia na budowę zaproponowała wykonanie koniecznych poprawek i zmian w projekcie w celu uzyskania pozwolenia na budowę, jednakże powodowie zerwali z pozwaną współpracę żądając zwrotu kwoty 5.000 zł, które zapłacili za wykonany projekt. Pozwana odmówiła zwrotu pieniędzy, bowiem wartość dokumentacji projektowej wykonanej dla powodów znacznie przekraczała kwotę 5.000 zł. Ustosunkowując się do zarzutów jakoby dokumentacja projektowa była całkowicie bezwartościowa, pozwana wskazała, że powodowie realizują obecnie budowę domu na działce przy ul. (...) we W. wykorzystując bez jej zgody zasadnicze elementy jej projektu, co stanowi naruszenie praw autorskich.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W.i M. C. we wrześniu 2012r. zawarli z A. C. ustną umowę, zgodnie z którą pozwana zobowiązała się do wykonania na ich rzecz projektu architektoniczno - budowlanego domu jednorodzinnego na nieruchomości powodów położonej przy ul. (...) we W., dz. (...), (...) obręb W., zgodnie z obowiązującą dla tej nieruchomości decyzją Prezydenta W. nr (...) z dnia 4 maja 2012r. o warunkach zabudowy. Celem zawartej umowy było uzyskanie przez powodów pozwolenia na budowę w oparciu o projekt przygotowany przez pozwaną.

(okoliczność bezsporna)

Zgodnie z umową zawartą pomiędzy stronami wynagrodzenie pozwanej za wykonanie projektu budowlanego wynosiło 5.000 zł. W pierwszej kolejności miał zostać wykonany projekt koncepcyjny budynku, odzwierciedlający koncepcję powodów. Następnie miały być wykonane: projekt zagospodarowania terenu, a także projekt architektoniczno – budowlany, który miał być podstawą uzyskania przez powodów pozwolenia na budowę.

(okoliczność bezsporna)

Pozwani, zgodnie z prośbą pozwanej, umówioną kwotę wynagrodzenia częściowo zapłacili przed wykonaniem dokumentacji projektowej, dokonując zapłaty z tytułu zaliczek kwotę 3000 zł.

Dowód: przesłuchanie powoda w charakterze strony, nagranie –k. 58

przesłuchanie pozwanej w charakterze strony, nagranie –k. 58

W dniu 12 grudnia 2012r. pozwana A. C. złożyła oświadczenie, że projekt budowlany opracowany na podstawie decyzji nr (...) z dnia 7 maja 2012r. o warunkach zabudowy dotyczący domu jednorodzinnego położonego we W. przy ul. (...) – nr działki (...) opracowany na rzecz inwestorów W. i M. C. został opracowany zgodnie z obowiązującym prawem oraz zasadami wiedzy technicznej. Nadto oświadczyła, że jeśli okaże się, iż projekt ten nie zostanie zatwierdzony w trakcie uzyskiwania pozwolenia na budowę ww. inwestycji, a wady powstaną w wyniku błędów projektowych, wykona wszelkie niezbędne poprawki w projekcie na własny koszt. Zobowiązała się również do pełnienia nadzoru autorskiego nad budową domu przy ul. (...) (nr działki (...)) we W. oraz oświadczyła, iż pobrała kwotę 3.000 zł w formie zaliczki za wykonanie projektu.

Dowód: oświadczenie pozwanej z dnia 12 grudnia 2012r., k. 7

Pozwana wykonała i w styczniu 2013r. przekazała powódce W. C. projekt domu przy ul. (...) we W.. Przy wykonywaniu projektu architektoniczno – budowlanego pozwana współpracowała z projektantami branżowymi, między innymi w zakresie projektu konstrukcyjnego dachu.

Dowód: przesłuchanie pozwanej, nagranie -k. 58

przesłuchanie powoda, nagranie- k. 58

W oparciu o przygotowany przez pozwaną projekt domu powodowie wystąpili o uzyskanie pozwolenia na budowę. Postanowieniem z dnia 28 lutego 2013r. Prezydent W. nałożył na W. i M. C. obowiązek usunięcia, w sposób odpowiadający przepisom, w terminie do dnia 15 marca 2013r., wskazanych nieprawidłowości i dostarczenie do Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miejskiego W. niżej wymienionych materiałów i dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia sprawy. Na podstawie postanowienia, powodowie zobowiązali byli:

1) doprowadzić projekt budowlany do zgodności z ustaleniami decyzji Prezydenta W. Nr (...) o warunkach zabudowy z dnia 4 maja 2012 r. w zakresie:

a) wykazania spełnienia ustaleń dotyczących wskaźnika wielkości powierzchni zabudowy - do 0,25, ze stosownym skorygowaniem powierzchni zabudowy projektowanego budynku, określonej zgodnie z zasadami zawartymi w Polskiej Normie dotyczącej określania i obliczania wskaźników powierzchniowych i kubaturowych (PN-ISO 9836 -1997), w tym prawidłowe uwzględnienie powierzchni tarasów (znajdujących się w obrębie powierzchni wyznaczonej przez rzut pionowy zewnętrznych krawędzi budynku na powierzchnię terenu) - § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2012 r., poz. 462),

[Stwierdzono nieprawidłowości w podanych powierzchniach]

b) odnosząc się do występowania na terenie działki sieci drenarskiej (patrz punkt 3.decyzji), powodowie powinni uzupełnić stosownie projekt budowlany, w tym opisać obowiązki inwestora wynikające z art. 36a ust. 1 ustawy - Prawo budowlane, tj. opisać obowiązki w przypadku istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego lub innych warunków pozwolenia na budowę;

(inwestor wykonując roboty ziemne, w przypadku natrafienia na sieć drenarską powinien wystąpić z wnioskiem o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę w zakresie przełożenia kolidującego odcinka sieci drenarskiej, załączając do tego wniosku stosowną decyzję - pozwolenie wodnoprawne oraz uwzględniając wymagania wynikające z tego dokumentu).

2) w związku z analizą projektu budowlanego, w zakresie wynikającym z art. 35 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane, stwierdzono (na podstawie rysunku nr Z-2 oraz zapisów), że przedmiotem inwestycji jest również wykonanie przyłączy, w tym wodociągowego, i dlatego należy skorygować wniosek o pozwolenie na budowę, podając oznaczenia wszystkich działek ewidencyjnych (wg ewidencji gruntów i budynków), na których planuje się roboty budowlane;

[Z rysunku nr Z-2 wynikało, że część przyłącza wodociągowego zlokalizowana jest na sąsiedniej działce drogowej nr (...)obręb W.]

3) stosownie do powyższego, powodowie mieli przedłożyć brakujące oświadczenie (oświadczenia) o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością (tj. działką nr (...)arkusz mapy nr (...) w obrębie ewidencyjnym W.w jednostce ewidencyjnej M. W.) na cele budowlane - art. 32 ust. 4 pkt 2 ustawy - Prawo budowlane;

4) uzupełnić rozwiązania projektowe (wraz z częścią rysunkową) dotyczące zbiornika bezodpływowego na nieczystości ciekłe, w tym odnieść się do wpływu inwestycji na wody podziemne, [z uwzględnieniem § 35 i § 36 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.)];

5) w projekcie zagospodarowania terenu (ze stosownym uzupełnieniem całego projektu budowlanego) — § 6, § 8 ust. 1, 2 oraz ust. 3 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego i art. 34 ust. 2 i ust. 3 ustawy - Prawo budowlane:

a) uzupełnić dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej, przede wszystkim ścian, dachu (czy elementy te są nierozprzestrzeniające ognia), z uwzględnieniem wymagań §§ 271-273 (w tym § 272 ust. 2) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.),

b) uzupełnić w projekcie budowlanym (załączone oddzielne) oświadczenia właściwych jednostek organizacyjnych o zapewnieniu dostaw energii, wody i gazu oraz o warunkach przyłączenia obiektu do odpowiednich sieci,

c) uzupełnić obrys (w tym okapów, tarasów i schodów budynku, dojazdu) i stosowne, czytelne wymiary określające usytuowania, w tym do granic działki, wraz z usunięciem rozbieżności pomiędzy rysunkami dotyczącymi zagospodarowania terenu jak i z rysunkami w projekcie architektoniczno-budowlanym, [z uwzględnieniem § 12 ust. 5 w/w rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki],

d) uzupełnić informacje dotyczące wymiarów i usytuowania zbiornika bezodpływowego i „śmietnika”, w tym do granic działki, [z uwzględnieniem § 23 (ust. 3), § 36 (ust. 2) w/w rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki],

e) odpowiednio do rysunków, skorygować zestawienie powierzchni poszczególnych części zagospodarowania działki budowlanej,

[Podane zestawienie nie jest wiarygodne, między innymi, z powodu malej powierzchni dojeżdż i dojazdów w przeciwieństwie do powierzchni tarasów.]

f) doprowadzić do zgodności zakres projektu przedstawiany na rysunkach o nr Z-1 i Z-2,

g) uzupełnić rysunki o stosowne legendy, które doprecyzują które elementy (w tym przedmiotowy budynek wraz z tarasami i schodami, planowane dojazdy, dojścia) objęte są wnioskiem o udzielenie pozwolenia na budowę (a które przewidziane są do „odrębnego postępowania administracyjnego”),

h) opisać układ komunikacji wewnętrznej w nawiązaniu do drogi publicznej (i w razie potrzeby stosownie uzupełnić rozwiązania projektowe),

i) uzupełnić ukształtowanie terenu, z uzupełnieniem informacji dotyczących odprowadzenia wód opadowych z wykazaniem braku spływu wód opadowych na teren sąsiednich nieruchomości — § 28 i § 29 w/w rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,

j) stosownie uzupełnić ukształtowania zieleni (w tym niskiej);

6) w projekcie architektoniczno-budowlanym — § 11 ust. 1 i 2 i § 12 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego i art. 3°. ust. 2 i ust. 3 ustawy - Prawo budowlane:

a) podać charakterystyczne parametry techniczne obiektu budowlanego: wysokość, długość, szerokość i liczbę kondygnacji,

- b) podać zestawienie powierzchni użytkowych, obliczanych wg Polskiej Normy (wspomnianej wyżej),
- c) skorygować informacje (podane na str. 43-44) odnoszące się kategorii geotechnicznej obiektu budowlanego i warunków gruntowych,

[Podane informacje wskazują na rozwiązania dotyczące projektu typowego a nie dotyczące tego konkretnie budynku.]

- d) uzupełnić punkt dotyczący charakterystyki energetycznej budynku,

- e) podać ilość ścieków (powstających w budynku);

7) skorygować, w sposób odpowiadający przepisom (art. 36a (ust. 5) ustawy - Prawo budowlane), zapisy dotyczące „dopuszczalnych zmian w projekcie nie wymagających zgody projektanta” (na str. 30.);

[Zmiana kąta nachylenia dachu do 5 stopni jest istotnym odstępniem od zatwierdzonego projektu budowlanego.]

8) załączyć, aktualne na dzień opracowania (oraz korygowania) projektu, zaświadczenia z właściwej izby samorządu zawodowego (w tym pani D. Ś.) — art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy - Prawo budowlane;

9) uzupełnić metryki rysunków (w projekcie zagospodarowania terenu) o podpisy (oryginały podpisów) osób opracowujących - § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego;

10) skorygować spis zawartości projektu budowlanego, w tym dotyczącą projektu zagospodarowania terenu (rysunki Z-1, Z-2 i inne) oraz podać w spisie nietypowe strony (jak 2a, 4a) — § 5 i § 3 ust. 1 pkt 5 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego;

11) załączyć czytelne uzgodnienie obsługi komunikacyjnej;

12) wyjąć z projektu kserokopię oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz decyzji o warunkach zabudowy (str. 6-18).

Dowód: postanowienie Prezydenta W. z dnia 28 lutego 2013r. nr (...), k. 8-9

przesłuchanie powoda M. C., nagranie, k. 58

przesłuchanie powódki W. C., nagranie- k. 66

przesłuchanie pozwanej, nagranie, k. 58

Po otrzymaniu powyższego postanowienia powodowie kontaktowali się z pozwaną i wzywali ją do usunięcia wad projektu w wyznaczonym terminie, celem uzyskania pozwolenia na budowę. Strony nie doszły do porozumienia w tym zakresie. Pozwana początkowo wyrażała wolę usunięcia usterek w projekcie. Dokonała nieznacznych poprawek tarasu i skontaktowała się z organem nadzoru w celu uzgodnienia różnego rozumienia powierzchni zabudowy, której zgodność z decyzją o warunkach zabudowy zakwestionowana została w postanowieniu. Pozwana w zakresie branżowych projektów konstrukcyjnych, współpracowała z innymi projektantami. Ich udział był też niezbędny w celu dokonania zmian projektu konstrukcji dachu, zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniu. Poinformowała o tym fakcie powodów, wskazując, że nie będzie w stanie samodzielnie doprowadzić projekt do zgodności z decyzją o warunkach zabudowy w terminie wskazanym w postanowieniu. Pozwana informowała również pozwanych, że doprowadzenie do zgodności, według wskazań organu architektoniczno-budowlanego będzie wymagało poniesienia dodatkowych kosztów. Ostatecznie, usunięcie przez pozwaną usterek nie było możliwe w zakreślonym w postanowieniu z dnia 28 lutego 2013r. terminie.

Dowód: częściowo przesłuchanie pozwanej, nagranie -k. 58

przesłuchanie powoda M. C., nagranie -k. 58

przesłuchanie powódki W. C., nagranie- k. 66

Wobec bezskutecznego upływu terminu określonego w postanowieniu Prezydenta W.nr (...)z dnia 28 lutego 2013r., decyzją z dnia 25 marca 2013r. Prezydent W.odmówił zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego przy ul. (...) (naprzeciw nr 10) we W., oznaczenie geodezyjne: działka nr (...)obręb W..

Dowód: decyzja nr (...) Prezydenta W. z dnia 25 marca 2013r., k. 10-11

Po otrzymaniu decyzji odmownej powodowie ponownie kontaktowali się z pozwaną celem usunięcia przez nią wad projektu, jednak strony nie doszły do porozumienia i pozwana nie usunęła wskazanych w postanowieniu z dnia 28 lutego 2013r. usterek.

Dowód: przesłuchanie powódki W. C., k. 66

W związku z utratą zaufania do pozwanej, powodowie zakończyli z nią współpracę. W kwietniu 2013r. powodowie zakupili gotowy projekt domu A. od (...). Projekt ten z uwagi na charakterystyczne narożne okno był podobny do projektu wykonanego przez pozwaną, jednak stanowił on gotowy - typowy projekt będący w zasobach (...).

Dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 10 kwietnia 2013r., k. 51

dokumentacja zdjęciowa załączona do odpowiedzi na pozew, k. 35-41

zeznania świadka J. M., nagranie - k.94

W dniu 15 kwietnia 2013r. powodowie jako Zamawiający zawarli z Kancelarią (...) reprezentowaną przez mgr inż. Arch. J. M.jako Wykonawcą umowę nr (...), w ramach której Wykonawca podjął się przygotować wszelkie konieczne dokumenty w ramach adaptacji projektu budowlanego w taki sposób, aby uzyskać zgodę właściwego organu na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego położonego we W.przy ul. (...)na działce (...)obręb W.. Wynagrodzenie na wykonanie umowy miało charakter ryczałtowy i zostało ustalone na 2.500 zł +podatek VAT, płatne po zakończeniu postępowania i uzyskaniu pozwolenia na budowę budynku, o którym mowa wyżej.

Dowód: umowa z dnia 15 kwietnia 2013r., k. 50

Pismem z dnia 26 kwietnia 2013r. skierowanym do pozwanej A. C.powodowie odstąpili od umowy z dnia 18 września 2012r. o wykonanie projektu architektoniczno - budowlanego domu jednorodzinnego na nieruchomości przy ul. (...)we W., dz. (...), (...) obręb W.i wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 5.000 zł tytułem zwrotu wynagrodzenia umownego w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

Dowód: pismo pełnomocnika powodów z dnia 26 kwietnia 2013r. wraz z dowodem nadania, k. 12-13

W dniu 27 stycznia 2014r. pracownik D. (...) oświadczył, że projekt A. autorstwa M. M. powstał jako koncepcja w listopadzie 2011r., a dokumentacja do niego została ostatecznie ukończona w marcu 2012r. Od tego czasu znajduje się on w ofercie sprzedażowej D. (...).

Dowód: pismo pracownika D. z dnia 27 stycznia 2014r., k. 49

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W rozpoznawanej sprawie powodowie domagali się zasądzenia od pozwanej kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu tytułem zwrotu wynagrodzenia za wadliwie wykonane dzieło w postaci projektu architektoniczno - budowlanego domu jednorodzinnego położonego przy ul. (...) we W. w związku z odstąpieniem od umowy wobec nieusunięcia wad dzieła przez pozwaną.

Pozwana wdając się w spór zakwestionowała żądanie pozwu co do zasady i wskazała, że projekt został przez nią wykonany prawidłowo, kompletnie i zgodnie z umową.

Bezspornym w niniejszej sprawie był fakt zawarcia przez strony umowy o dzieło, zaś zasadniczym celem umowy było wykonanie dokumentacji projektowej, na podstawie której możliwym było uzyskanie przez powodów pozwolenia na budowę, za wynagrodzeniem w kwocie 5000 zł.

Spór między stronami koncentrował się wokół tego czy dzieło wykonane przez pozwaną miało wady na tyle istotne, aby powodom przysługiwało prawo odstąpienia od umowy, a w konsekwencji czy odstąpienie od umowy było przez powodów skutecznie dokonane i czy należy im się w takim wypadku zwrot uiszczonego na rzecz pozwanej wynagrodzenia.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów niekwestionowanych przez strony postępowania, w tym oświadczeniu pozwanej z dnia 12 grudnia 2012r., fakturze VAT nr (...), umowie zawartej między powodami a kancelarią (...), dokumentacji zdjęciowej załączonej przez pozwaną do odpowiedzi na pozew, jak również na zeznaniach świadka J. M., którym nie sposób odmówić wiarygodności oraz dowodzie z przesłuchania stron postępowania. Ponadto, Sąd ustalił stan faktyczny sprawy także na podstawie przesłuchania stron, przy czym zeznaniom pozwanej jedynie częściowo należało dać wiarę. W szczególności zaś nie było wiarygodne to, że pierwotnie przedmiotem umowy było wykonanie jedynie projektu koncepcyjnego, co było określane między stronami jako „przelanie na papier” koncepcji domu przedstawionej jej przez powodów. W ocenie Sądu, mając na uwadze całokształt materiału zebranego w sprawie, a także uwzględniając wskazania płynące z doświadczenia życiowego, bardziej wiarygodne jest to, że przedmiotem umowy było zamówienie przez powodów całości dokumentacji projektowej, na podstawie której mogli oni uzyskać pozwolenie na budowę. Zamówione dzieło było bowiem złożone przez powodów w związku z prowadzoną przez nich inwestycją budowlaną, a powodom zależało na szybkim uzyskaniu pozwolenia na budowę i przystąpieniu do realizacji tej inwestycji. W ocenie Sądu, wersja prezentowana przez pozwaną – choć nie można wykluczyć, że ostateczna treść umowy mającej formę uzgodnień ustnych kształtowała się etapowo – byłaby prawdopodobna i wiarygodna wówczas, gdyby powodowie dopiero planowali w przyszłości budowę domu i poszukiwali koncepcji projektowej uwzględniającej ich upodobania i oczekiwania co do wizualizacji budynku. Ponadto, w ocenie Sądu nie było wiarygodne to, że pozwana wyrażała gotowość wykonania poprawek zgodnie z obowiązkami nałożonymi na powodów jako inwestorów postanowieniem Prezydenta W., a wręcz proponowała, że pokryje wszystkie dodatkowe koszty wynikające z konieczności przeprojektowania dachu i prawidłowego określenia powierzchni zabudowy. Bez względu na różnicującą strony kwestię dodatkowych kosztów, z materiału dowodowego sprawy wynika to, że pozwana nie była w stanie usunąć nieprawidłowości projektu architektoniczno – budowlanego w terminie wynikającym z postanowienia.

Zgodnie z art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych oraz w literaturze wskazuje się jednoznacznie, że w przypadku takiego przedmiotu umowy o dzieło jak projekt architektoniczno-budowlany, a zatem dzieła o charakterze indywidualnym, będącego efektem twórczej działalności przyjmującego zamówienie, mamy do czynienia z umową o dzieło o charakterze autorskim (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2003r., II KKN 269/01, LEX nr 82128; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 maja 2013r., V ACa 83/13, Legali nr 819385). W tym wypadku dzieło stanowi bowiem jednocześnie utwór w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 powyższej ustawy, przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie

od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W ust. 2 powyższego przepisu wskazano, że w szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory także architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne.

W rozpatrywanej sprawie strony zawarły umowę o wykonanie indywidualnego projektu architektoniczno - budowlanego będącego wynikiem twórczej pracy pozwanej, za który pozwana miała otrzymać wynagrodzenie. Wynagrodzenie strony ustaliły na łączną kwotę 5.000 zł, która to kwota w toku wykonywania przez pozwaną projektu budowlanego została uiszczona zaliczkami. Nadto, celem umowy było uzyskanie przez pozwanych pozwolenia na budowę w oparciu o przygotowany przez pozwaną projekt budowlany.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd zatem przyjął, że umowa o dzieło zawarta między stronami postępowania miała charakter autorski i dlatego też w zakresie odpowiedzialności pozwanej za wady dzieła, a także skutków odstąpienia od umowy na skutek wadliwego wykonania dzieła zastosowanie będą miały przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w której to ustawie ustawodawca posługuje się pojęciem usterki zasadniczo tożsamym z pojęciem wad w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego. Przepisy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w tym zakresie bowiem stanowią przepisy szczególne do przepisów regulujących odpowiedzialność za wady dzieła (art 637 k.c.).

Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, jeżeli zamówiony utwór ma usterki, zamawiający może wyznaczyć twórcy odpowiedni termin do ich usunięcia, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić lub żądać odpowiedniego obniżenia umówionego wynagrodzenia, chyba że usterki są wynikiem okoliczności, za które twórca nie ponosi odpowiedzialności. Twórca zachowuje w każdym razie prawo do otrzymanej części wynagrodzenia, nie wyższej niż 25 % wynagrodzenia umownego.

Zdaniem Sądu, w ustalonym stanie faktycznym należało stwierdzić, że dzieło wykonane przez pozwaną w postaci projektu architektoniczno - budowlanego domu miało usterki, bowiem nie było zdadne do celu, do którego zgodnie z umową stron miało służyć, gdyż na jego podstawie nie było możliwe uzyskanie przez powodów pozwolenia na budowę.

Jak wskazuje się w literaturze przedmiotu, przepis art. 55 ust. 1 dotyczy usterek innych niż wady prawne utworu, co może świadczyć, iż chodzi o usterki odpowiadające wadom fizycznym rzeczy, o których mowa w art. 556 § 1 k.c.

O usterce w myśl powyższego przepisu można zatem mówić, gdy utwór nie spełnia warunków określonych umową lub wynikających z przeznaczenia utworu, czy też zapewnień przyjmującego zamówienie (tak: Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Komentarz do art. 55 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, LEX, 2011; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005r., VI ACa 372/05, LEX nr 1120254).

W rozpoznawanej sprawie, nieprawidłowości w projekcie architektoniczno – budowlanym wykonanym przez pozwaną na zamówienie powodów, stanowią usterkę w rozumieniu art. 55 ustawy. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że celem umowy było sporządzenie projektu budowlanego, w oparciu o który powodowie mieli uzyskać pozwolenie na budowę. Właśnie uzyskanie pozwolenia na budowę było dla powodów celem nadrzędnym, który przyświecał im zarówno w momencie zawierania, jak i w trakcie realizacji przez pozwaną umowy o dzieło. Jak się jednak okazało po złożeniu stosownego wniosku, w oparciu o projekt sporządzony przez pozwaną uzyskanie pozwolenia na budowę nie było możliwe. Projekt ten bowiem zawierał szereg nieścisłości i braków, których usunięcia wymagał organ administracyjny. Przesłuchani w charakterze stron, powodowie wskazywali, że po otrzymaniu powyższego postanowienia spotykali się z pozwaną i wzywali ją do poprawienia projektu, zależało im bowiem na efekcie końcowym, tj. uzyskaniu pozwolenia na budowę. Zatem, jest oczywiste, że powodowie wezwali pozwaną do usunięcia usterek, w sposób dorozumiany wyznaczając jej dodatkowy termin, który utożsamiany był z terminem określonym w postanowieniu Prezydenta W.. W momencie zaś, kiedy okazało się, że pozwana nie jest w stanie usunąć usterek w tym terminie, z racji braku odpowiednich do tego uprawnień, powodowie zakończyli współpracę z nią i podjęli działania zmierzające do uzyskania stosownego pozwolenia przy współpracy z innym architektem oraz na podstawie innego projektu. W ostateczności zaś, odstąpili od umowy, domagając się od pozwanej zwrotu wynagrodzenia.

Wskazać należy, że ustawodawca w przepisie art. 55 ust. 1 wyłącza uprawnienie zamawiającego do odstąpienia od umowy, ale o tyle tylko, o ile usterki są wynikiem okoliczności, za które twórca nie ponosi odpowiedzialności. Nie można jednak nie zauważyć, że ciężar dowodu zaistnienia tychże okoliczności obciąża twórcę, zaś w ocenie Sądu pozwana w toku niniejszego procesu takiego dowodu nie przedstawiła. Za taki nie można w szczególności uznać argumentacji pozwanej, że powodem odmowy udzielenia pozwolenia na budowę jest odmienne rozumienie przez tutejszy organ nadzoru architektonicznego zapisów o powierzchni zabudowy, które to stanowisko będące jedynie kwestią odmiennej interpretacji przepisów odbiega od stanowiska pozwanej. Takiej oceny nie zmienia również argumentacja, że pozwana nie mogła przewidzieć takiej interpretacji ze strony organu administracyjnego. Pozwana, przesłuchiwana w charakterze strony wskazała, w toku jej praktyki zawodowej spotkała się już z takim odmiennym od prezentowanego przez nią stanowiskiem organu administracyjnego w zakresie rozumienia powierzchni zabudowy. Wskazać jednak należy, że to pozwaną jako profesjonalistę obciąża podwyższony miernik staranności i takie rozumienie przepisów w tym zakresie powinno być przez nią brane pod uwagę, nawet jeśli część prac projektowych wykonywana była przez współpracujących z nią projektantów branżowych.

W doktrynie wskazuje się, że twórca, wobec braku odmiennej z nim umowy odpowiada zarówno za własne zawinione działania, jak i zawinione działania osób, którym powierzył wykonanie części prac. Nadto, twórca w umowie może przyjąć odpowiedzialność bądź za wady utworu powstałe bez jego winy, bądź też za brak tego rodzaju cech utworu, którym nie można przypisać przymiotu „usterki” (vide: Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Komentarz do art. 55 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, LEX, 2011). Nie ma znaczenia w tym miejscu czy pozwana wykonała cały projekt sama, czy też powierzyła choćby częściowe jego wykonanie innym osobom. To pozwana bowiem zobowiązała się do jego wykonania na rzecz powodów i to ona powierzając wykonanie części prac innym osobom – specjalistom np. w dziedzinie konstrukcji dachu odpowiada za działania tychże osób. Dodatkowo, pozwana w oświadczeniu z dnia 12 grudnia 2012r. zobowiązała się do wykonania wszelkich niezbędnych poprawek w projekcie na własny koszt jeżeli okaże się, że projekt ten nie zostanie zatwierdzony w trakcie uzyskiwania pozwolenia na budowę ww. inwestycji, a wady powstaną w wyniku błędów projektowych. Tym samym w ocenie Sądu pozwana nie wykazała, iż nie ponosi odpowiedzialności za usterki w projekcie, w związku z czym nie doszło do zwolnienia pozwanej z odpowiedzialności za ww. usterki.

Nie uszło uwadze Sądu, że cytowany już przepis art. 55 ust. 1 powyższej ustawy wskazuje na sekwencyjność uprawnień zamawiającego. W pierwszej kolejności jest on uprawniony do wezwania twórcy do usunięcia usterek w odpowiednim terminie, dopiero zaś po bezskutecznym upływie tegoż terminu zamawiający może bądź od umowy odstąpić bądź żądać obniżenia umówionego wynagrodzenia. Zdaniem Sądu powodowie dokonali czynności w ramach wskazywanej wyżej sekwencyjność przysługujących im uprawnień, bowiem jak ustalono w toku procesu, w pierwszej kolejności powodowie wzywali pozwaną do poprawienia projektu zgodnie z wytycznymi zawartymi w postanowieniu Prezydenta W.. Powyższe Sąd ustalił zarówno na podstawie zeznań powodów, jak i zeznań samej pozwanej, z których jasno wynika, że po otrzymaniu postanowienia z dnia 28 lutego 2013r. strony spotykały się celem omówienia sposobu dokonania poprawek w projekcie. Ostatecznie do wykonania powyższych ustaleń przez pozwaną nie doszło, bowiem wymagała ona konsultacji ze specjalistami m.in. w zakresie zmniejszenia powierzchni dachu, co uniemożliwiłoby wykonanie koniecznych poprawek w określonym terminie.

Wskazać również należy, że współpraca między stronami i treść łączącego ich stosunku prawnego, uzgadniana była ustnie, poza formą pisemną. Dlatego też Sąd dał wiarę powodom, że również wezwanie pozwanej do usunięcia usterek w projekcie domu odbyło się ustnie, a jak już zostało powiedziane, wyznaczony termin usunięcia usterek pokrywał się z terminem wyznaczonym w postanowieniu Prezydenta W..

Dodatkowo, wskazać należy, że powodowie nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji sposobu organizacji pracy w ramach wykonywania działalności zawodowej pozwanej. Jak sama pozwana wskazywała, usunięcie koniecznych usterek nie mogło nastąpić w odpowiednim terminie, pomijając już kwestię sporną między stronami czy pozwana żądała od powodów pokrycia dodatkowych kosztów z tym związanych, czy też zamierzała usunąć poprawki na własny koszt. Nie miało to znaczenia w niniejszej sprawie, bowiem w tym terminie, na którym zależało powodom, z przyczyn

leżących po stronie pozwanej usterki nie mogły być usunięte. Tym samym należy uznać, że termin do usunięcia usterek upłynął bezskutecznie, wobec czego powodowie pismem z dnia 26 kwietnia 2013r. skutecznie odstąpili od umowy.

W konsekwencji powyższego wobec skutecznego złożenia przez powodów jednostronnego oświadczenia woli twórcy, rozwiązanie umowy o dzieło zawartej między stronami nastąpiło ze skutkiem *ex tunc*, wskutek czego strony obowiązane są zwrócić sobie wszystko, co od siebie otrzymały (tak: Janusz Barta, Ryszard Markiewicz, Komentarz do art. 55 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, LEX, 2011).

Niezasadnym był również zdaniem Sądu zarzut pozwanej, jakoby powodowie realizowali obecnie budowę domu w oparciu o sporny projekt przygotowany przez pozwaną. Powodowie w toku procesu wykazali, że po zakończeniu współpracy z pozwaną zakupili od (...) projekt gotowy domu, który do celów uzyskania pozwolenia na budowę został następnie opracowany przez architekta J. M.. Powyższe wynika zarówno z faktury VAT nr (...) złożonej do akt sprawy, oświadczenia M. M. z dnia 27 stycznia 2014r. oraz wiarygodnych zeznań świadka J. M., którym w ocenie Sądu nie sposób odmówić wiarygodności. Świadek J. M. przesłuchiwany na rozprawie w dniu 4 września 2014r. zeznał, że powodowie zgłosili się do niego z gotowym - typowym projektem domu wymagającym jedynie adaptacji do danej działki. Projekt ten nie był przez niego modyfikowany, bo taka jest właśnie specyfika projektów gotowych – typowych domów, że nie wymaga on żadnych poprawek, a jedynie adaptacji do terenu na jakim dany dom ma powstać. Nadto, z dokumentacji zdjęciowej oraz tabeli porównawczej zaproponowanej przez powodów jednoznacznie wynika, że o ile zakupiony przez powodów projekt domu zawiera charakterystyczne narożne okno - to jednak nie budzi wątpliwości Sądu fakt, że projekt domu (...) jest innym projektem od tego, który przygotowała pozwana, zwłaszcza, że jak wynika z oświadczenia M. M. powstał on już w 2011r., czyli znacznie wcześniej niż projekt pozwanej.

Sąd miał jednak na uwadze to, że ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje w art. 55 ust. 1 zd. ostatnie uprawnienie twórcy do zachowania otrzymanej części wynagrodzenia, nie wyższej jednak niż 25% wynagrodzenia umownego. Przepis ten stanowi *iuris cogentis*, w związku z czym skoro strony umowy – co było między nimi bezsporne - uzgodniły wynagrodzenie pozwanej na poziomie 5.000 zł, które było płacone w częściach, to w ocenie Sądu pozwana zachowała prawo do wynagrodzenia w kwocie 1250 zł stanowiącej 25% wynagrodzenia umówionego.

Mając powyższe względy na uwadze – z jednej strony skuteczne odstąpienie przez powodów od umowy łączącej ich z pozwaną, a z drugiej uwzględniając ustawowe uprawnienie pozwanej do zatrzymania części wynagrodzenia, nie więcej jednak niż 25 %, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powodów łącznie kwotę 3750 zł, o czym orzeczono w punkcie I sentencji wyroku.

Orzeczenie o odsetkach znajduje oparcie w przepisie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art 455 k.c. Powodowie wezwali pozwaną do zapłaty kwoty dochodzonej w niniejszej sprawie w piśmie z dnia 26 kwietnia 2013 r., wyznaczając termin 7 dni na zapłatę kwoty 5000 zł. Skoro zaś termin ten upłynął bezskutecznie, żądanie zasądzenia odsetek od dnia wniesienia pozwu (data nadania – kop. k. 14v.) jest uzasadnione.

W punkcie II sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w zakresie kwoty 1250 zł stanowiącej równowartość 25% umówionego wynagrodzenia, zgodnie z art 55 ust. 1 zdanie ostatnie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W punkcie III sentencji wyroku Sąd orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powodowie wygrali proces w 75%, zaś w 25% proces wygrała pozwana. Na poniesione przez powodów koszty procesu składały się: opłata sądowa od pozwu 250 zł, koszt wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 600 zł oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa ($867 \text{ zł} \times 75\% = 650,25 \text{ zł}$). Na koszty poniesione przez pozwaną składało się wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem w minimalnej stawce 600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł ($617 \times 25\% = 154,25$). Stosownie do wyniku sprawy, Sąd rozdzielił koszty procesu proporcjonalnie do wygranej w sprawie i dokonując potrącenia wzajemnych należności stron z tego tytułu zasądził od pozwanej na rzecz powodów łącznie kwotę 496 zł stanowiącą różnicę między kwotą kosztów należnych powodom, a kwotą kosztów należnych pozwanej.